

2017

BILTEN 5

PSSS UŽICE

Maj. 2017.

31.05.2017.god

SADRŽAJ BILTENA

Tema: Uticaj pH zemljišta na rast i razviće kukuruza (strana3)

- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo

Tema: Kako izabrati pravi preparat (strana4-5)

- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo

Tema : Fuzarioze strnih žita (strana5-6)

- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja

Tema : Osiguranje poljoprivredne proizvodnje (strana6-7)

dipl. ing. Bojana Nešić, savetodavac za zaštitu bilja

Tema: Kvalitet silaže prema Američkom standardu(strana8)

- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo

Tema: Berba plodova jagode (strana8-9)

- dipl.ing. Nebojša Brzaković,savetodavac za voćarstvo

Tema: Uslovi koji utiču na uspeh siliranja (strana9-10)

- dipl.ing.Dejan Stanković ,savetodavac iz oblasti stočarstva

Tema: Dvoredne sorte maline sve aktuelnije (strana10-11)

dipl.ing. Snežana Janjić ,savetodavac iz oblasti voćarstva

Stanje useva - Ljubodrag Pantelić, dipl.ing(strana11)

Prognoza i izveštavanje o prisustvu biljnih bolesti i štetočina: Zaštita zasada maline do 10 dana od početka cvetanja (strana12)

- dipl.ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik.

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a (strana13-15)

POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE DOO“ UŽICE

- dipl.ing, Miroslav Milivojević- direktor i stručni saradnik za stočarstvo
- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo
- dipl. ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik za zaštitu bilja
- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo
- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Bojana Nešić ,savetodavac za agroekonomiju
- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Dejan Stanković, savetodavac za stočarstvo
- dipl.ing. Snežana Janjić, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Ana Đoković, savetodavac za voćarstvo
-

50 GODINA SA VAMA PSSS LIDER INFORMACIJA

koji prati i implementira nove trendove i tehnologije u proizvodnji, specifičan sistem rada i implementacija novih znanja, lidersku poziciju znanja implementira u proizvodnju kod neposrednih proizvođača.

Kroz svakodnevno obavljanje svojih aktivnosti postajemo prepoznatljivo ime na tržištu znanja.

Spremni smo sa pružimo stručnu pomoć iz oblasti:

- ratarstva
- stočarstva
- voćarstva
- zaštite bilja
- kao i da otklonimo sve nedoumice u poljoprivrednoj proizvodnji
-

PSSS je sistem koji ima:

- 50 punih godina rada;
- 15 zaposlenih stručnjaka sa sedištem u Užicu
- Profesionalan stručni kadar koji jednostavno i brzo povezuje znanje sa praksom
- Ažuriranje novih stručnih informacija i znanja

Brz protok informacija od PSSS prema vama i obrnuto, omogućava efikasno rešavanje iskrsljih problema!

Telefoni /fax službe: 031/513-754, 516-266 e- mail: pssuzice@sbb.rs

Uticaj pH zemljišta na rast i razviće kukuruza

Koncentracija vodonikovih jona (pH) u zemljištu ima veliki značaj na proizvodnju kukuruza. Zemljišta sa visokom kiselostinisu povoljna za gajenje biljke kukuruza.

Na različitim zemljištima pH sredine iste vrednosti pokazaće na biljke različite uticaje. Na černozemnim zemljištima dobiće zadovoljavajući prinos kukuruz pri nižim pH, u poređenju s' takvim na opodzoljenim zemljištima.

Visoka koncentracija vodonikovih jona je štetna ne samo sama po sebi, već i u vezi sa pojedinačnom pokretljivošću aluminijuma, mangana, a moguće i gvožđa. Kukuruz se najbolje razvija pri reakciji rastvora, bliskoj neutralnoj (pH 6,5 – 7,0).

Negativan uticaj povećane kiselosti zemljišnog rastvora (povećana koncentracija vodonikovih jona) vezan je pre svega s' izmenjenom rastvorljivošću i dostupnošću biljkama pojedinih elemenata ishrane. Na kiselim zemljištima primećen je porast toksičnosti aluminijuma i gvožđa u odnosu ne samo na korenov sistem, već i zemljišne mikroorganizme.

Rezultati stvorenih uslova, pri kojima se narušavaju uslovi normalne ishrane biljaka i metabolizma, dovodi do znatnog sniženja produktivnosti biljaka.

Da bi se otklonio negativan uticaj kisele reakcije zemljišnog rastvora na rast, razviće i produktivnost biljaka, kiselna zemljišta je neophodno kalcizirati i obogatiti organskom materijom.

Antropogenizacijom oraničnog horizonta putem podublivanja, kalcizacije, unošenja stajnjaka, primenom mineralnih fiziološki neutralnih đubriva i mikroelemenata stvaraju se od kiselih zemljišta u potpunosti pogodna za gajenje kukuruza.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Kako izabrati pravi preparat

U poljoprivrednim apotekama, hladnjačama i na tržištu uopšte pored klasičnih manje ili više poznatih hemijskih sredstava proizvođačima se nudi veliki broj preparata, odnosno hemijskih sredstava, organskog ili neorganskog porekla koji im mogu pomoći da izvrše zaštitu svojih voćnih zasada ili useva. Pored toga neki od njih bi trebali da pomognu biljkama protiv izmrzavanja, ili da prebole uticaj niskih ili visokih temperatura tj, stresnih uslova. Neki se upotrebljavaju da poboljšaju plodnost zemljišta, nadoknade manjak nekog makro ili mikro elementa kroz sistem fertirigacije ili folijarnim putem itd. Ovi preparati se promoviraju i distribuiraju na raznim skupovima, predavanjima, preko hladnjača, apoteka itd. Naravno svi su opremljeni dobro dizajniranim uputstvima i preporukama o načinu upotrebe, merama bezbednosti, karenci itd. Ako pogledamo njihove deklaracije videćemo da je njihov sastav vrlo kompleksan. Neki potiču od morskih algi, neki od raznih minerala iz prirode, neki od biljaka divlje populacije iz dalekih prašuma itd.

Proizvođačima je osnovni problem kako izabrati pravi preparat kojim bi on rešio svoj problem a ujedno da bude neka prihvatljiva cena. U tako velikoj ponudi teško je se snaći. Proizvođači najčešće prihvataju pozitivna iskustva svojih komšija, uputstva apotekara i li hladnjačara, televizijskih emisija, interneta itd.

Imajući u vidu da izdaci za ovu hemiju nisu mali a da je svaki zasad, biljna vrsta, lokalitet, specifičan o ovom pitanju treba posebno povesti računa. Najbolje je se oslanjati na stručno mišljenje odnosno iskustvo stručnjaka nezavisnih institucija, fakulteta, instituta, PSSS službi i dr. Dalje probleme ishrane biljaka, plodnosti i reakcije zemljišta ne treba rešavati bez uradjene hemijske analize zemljišta. Probleme prisustva bolesti i štetočina u zasadu treba rešavati izlaskom na teren, uzimanjem uzoraka biljnih delova, dijagnostikovanjem uz pomoć elektronskog uvećanja i td.

PSSS Užice intenzivno radi kako na rešavanju svakodnevnih pitanja proizvođača tako i na sopstvenoj edukaciji i upoznavanju sa novim preparatima upotrebljivim u poljoprivredi. Ove aktivnosti realizuju se preko poseta predavanjima, prezentacijama proizvođača ovih hemijskih sredstava, tako i postavljanjem raznih oglada kod proizvođača i upoređivanjem dobijenih rezultata.

Jedan od oglada koji je ove godine postavljen trebao bi da da odgovor: da li je moguće dobiti zadovoljavajuću količinu i kvalitet plodova maline racionalnom upotrebom preparata koji se do sada nisu nalazili u primeni. Imajući u vidu da je ova godina vrlo specifična po svojim klimatskim dešavanjima. Bilo je vrlo niskih zimskih temperatura, prolećnih mrazeva i snega, majskih kiša, koje su imale veliki uticaj na plodnost i zdravstveno stanje gajenih biljaka. Rezultati koje budu postigli ovi preparati biće u toliko i značajniji. Naravno njih je neophodno uporediti sa već primenjivanim i dobro opobanim sredstvima zaštite i prihrane.

Deo zasada maline će biti tretiran blagovremeno prema programu zaštite klasičnim preparatima a drugi deo zasada na istoj parceli novim preparatima koji se tek uvode u primenu i prema potrebi. Rezultati će biti uporedivi kako vizuelno tako i numerički (količinom i kvalitetom plodova). Pored toga ovaj ogled će biti ponovljen 3 godine i dobijeni rezultati bi bili vrlo pouzdani.

Sličnim primerom bi i polj. proizvođači sami mogli da dopunjuju svoja iskustva i znanja. Ukoliko im se nudi neko novo hemijsko sredstvo za zaštitu ili ishranu biljaka da ga primenjuju prema uputstvu proizvođača ,ali odvojeno na malim delovima svoje parcele, uočavaju razlike i donose zaključke, da li je dato sredstvo postiglo bolje rezultate i da li je uopšte primenjivo u našim uslovima.

Na ovaj način ćemo postići bolje rezultate u proizvodnji i izbeći bespotrebno trošenje novca da bi samo znali sa čim sledeće godine hraniti i štititi naše biljke.

Andrija Radulović ,dip.ing.

Fuzarioze strnih žita

Na području Zlatiborskog okruga hemijski tretmani za suzbijanje bolesti strnih žita nisu zaživeli u praksi poljoprivrednih proizvođača. Bolesti strnih žita se javljaju kod nas u slabijem ili jačem intezitetu svake godine u zavisnosti od vremenskih uslova, pričinjavajući štete 10-50% u prinosu, kao i u kvalitetu zrna.Najdestruktivnije oboljenje je fuzarioza klasa strnih žita.

Štetnost se ogleda i u pogoršanju kvaliteta zrna jer prouzrokovajući ovog oboljenja u zaraženim zrnima proizvode mikotoksine – koji su opasni po zdravlje ljudi i životinja.

Ovaj patogen parazitira strna žita i najčešće se javlja na početku cvetanja i u mlečnoj zrelosti. Simptomi bolesti se javljaju na celom klasu ili pojedinačnim klasićima u vidu pojave slamasto žute boje koja se javlja kao posledica odumiranja klasa. Pri osnovi klasića i na samom vretenu u uslovima povećane vlažnosti formira se narandžasta prevlaka od reproduktivnih organa gljive. Dešava se da parazit zahvati poslednju internodiju pri čemu dolazi do odumiranja celog klasa. Posledica toga je slaba nalivenost zrna u zaraženom klasu što znatno utiče na smanjen prinos i hektolitarsku težinu kao i loš kvalitet zrna pšenice od kojeg se ne može dobiti brašno odgovarajućeg kvaliteta.

Gljivice iz roda *Fusarium* su stalno prisutne u zemljištu gde se javljaju u vidu micelije na biljnim ostacima. Takođe se mogu prenositi i zaraženim semenom. Jači napad fuzarioze klasa pšenice po pravilu se javlja na parcelama na kojima je predusev bio kukuruz i u uslovima čestih padavina u fazi cvetanja pšenice i nalivanja zrna.

Setva zdravog semena, plodored, dublje zaoravanje žetvenih ostataka kao i stvaranje optimalnih uslova za brzo nicanje i razvoj biljaka su bitni preduslovi za smanjeno prisustvo ove bolesti u samom usevu.

Pored ovih mera treba izvršiti i **hemijski tretman strnih žita fungicidima** namenjenim za suzbijanje ovog patogena pogotovu u uslovima čestih i obilnih padavina u fazi cvetanja i nalivanja zrna.

Tretmani se trebaju izvršiti na početku faze cvetanja strnih žita jednim od fungicida: Antre plus, Antre, Acord+Galofungin T, Artea, Amistar Extra, Duett ultra....

Zorica Lazić, dipl.ing.

Osiguranje poljoprivredne proizvodnje

Svedoci smo brojnih vremenskih nepogoda koje su u prethodnom periodu napravile velike štete poljoprivrednim gazdinstvima. Nažalost, klimatski uslovi su se, zbog globalnog zagrevanja, znatno promenili, pa će u budućnosti verovatno biti mnogo više nepredvidivih nepogoda na koje čovek, vrlo često, ne može da utiče. Međutim, ono što svaki poljoprivrednik može i treba da uradi da bi zaštitio svoje useve i životinje jeste da ih – osigura.

Sve veći broj osiguravajućih kuća nudi osiguranje useva i plodova, kao i životinja. Osim od grada, požara i udara groma, usevi i plodovi se mogu osigurati i od oluje, jesenjeg i prolećnog mraza, poplave, kao i od gubitka količine i kvaliteta.

Visina premije osiguranja zavisi od više činilaca, a neki od njih su: biljna vrsta, lokacija na kojoj se usevi i plodovi nalaze, odabrane vrste rizika za pokriće... Premija osiguranja se plaća na sumu osiguranja, koja se utvrđuje na osnovu očekivanog prinosa po hektaru i jednom kilogramu.

Pre odluke o tome kome poveriti osiguranje potrebno je da se prikupe informacije od više osiguravajućih kuća za ovu vrstu osiguranja kako bi sesagledalo koja od njih zadovoljava tražene uslove. Spisak osiguravajućih kuća može se pronaći na sajtu Narodne banke Srbije, www.nbs.rs.

Pojedine osiguravajuće kuće nude i određene pogodnosti za vlasnike registrovanih poljoprivrednih gazdinstava (sezonsko plaćanje, plaćanje posle prodaje proizvoda i sl.)

Osiguranjem životinja se obezbeđuje finansijska zaštita od različitih vrsta rizika koji su vezani za stočarstvo. Osiguranjem su pokriveni rizici uginuća ili prinudnog klanja kao posledice nesrećnog slučaja ili bolesti životinja. Osiguravajuća društva u svojoj ponudi imaju i dodatna pokrića od različitih vrsta rizika karakterističnih za stočarsku proizvodnju.

Visina premije zavisi od više faktora, kao što su: vrsta životinje, broj osiguranih životinja, uslovi i način uzgoja životinja, ugovorena visina pokrića rizika... Pod vrednošću, ili sumom osiguranja podrazumeva se tržišna vrednost grla u momentu zaključenja ugovora o osiguranju. Mlade životinje se osiguravaju na onu vrednost koju treba da dostignu do kraja trajanja osiguranja.

Plaćanje premije osiguranja useva i plodova, kao i plaćanje premije osiguranja životinja olakšano je i subvencijama koje daje država, tj. Ministarstvo poljoprivrede Republike Srbije. Registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima država vraća deo plaćene premije osiguranja. Regres premije osiguranja iznosi 40%, odnosno 45% u području sa otežanim uslovima rada. Pravo na regres ostvaruje se tako što se zahtev za ostvarivanje prava na regres, podnosi Ministarstvu finansija i privrede – Upravi za trezor. Zahtev se podnosi jedanput godišnje za osigurane kulture, odnosno životinje, u dva primerka od 15. juna do 31. oktobra tekuće godine.

Pojedine osiguravajuće kuće nude pakete osiguranja za seoska gazdinstva, koji podrazumevaju osiguranje plodova, useva, životinja i imovine. Paketi osiguranja nose određene pogodnosti i da bitno utiču na snižavanje cene, tj. premije osiguranja, kao i pokriće rizika.

Bojana Nešić, dipl.ing.

Kvalitet silaže prema Američkom standardu

Prema američkim standardima American Forage and Grassland council (AFGC) u klasu odličnih silaža spada kukuruzna silaža kada je biljka požnjevena u stadijumu zrelosti u kome je klip dobro razvijen sa dobro formiranim tvrdim zrnom. Odlična silaža je bez plesni, nema pokvarenih mesta, a stoka je rado jede.

Dobra kukuruzna silaža je kada je kukuruz požnjeven sa dobro formiranim tvrdim zrnom, sa umerenom količinom klipa. Dobra silaža nije ili je veoma malo plesniva, a stoka je rado jede.

Zadovoljavajuća kukuruzna silaža košena je u mlečnom stadijumu zrelosti sa zadovoljavajućom količinom klipa ili je to zreliji kukuruz ali plesniv i malo ukvaren. Kukuruzna silaža pokošena u odgovarajućem stadijumu razvoja, ali dosta plesniva i ukvarena tako da je stoka ne jede rado.

Loša kukuruzna silaža je od nezrele biljke i delimično ima klipove. To je i silaža načinjena od slatkog kukuruza ili kukuruznih stabljika bez klipova. To je kukuruzna silaža požnjevena u odgovarajućem stadiju razvoja, ali abnormalno plesniva i ukvarena.

Nebojša Đurić,dipl.ing.

Berba plodova jagode

Zrelost jagode se utvrđuje po boji epidermis , ukusu i čvrstoći. Berba se obavlja kada $\frac{3}{4}$ površine ploda dobije karakterističnu boju. Treba imati na umu da plodovi jagode ne dozrevaju posle berbe, pa ih treba brati neposredno pred punu zrelost. Plodovi su najlepšeg izgleda, najukusniji i najromatičniji u punoj zrelosti. Plodovi jagode koji su namenjeni tržištu i potrošnji u svežem stanju beru se kada imaju lep izgled, da su čvrsti, zdravi i sa svojstvima sortnim ukusom i aromom. Ako je tržište bliže i plodovi dospevaju istog dana beru se potpuno zreli, a za udaljenija tržišta gde se transportuju više časova plodovi se beru dan ili dva pre pune zrelosti.

Plodovi se beru sa čašicom i peteljkom. Ako plodove koristimo za preradu beru se kada su potpuno zreli i ne smeju imati peteljku. Sazrevanje plodova traje od 15-30 dana pa se berba obavlja u više navrata odnosno svaka 2-3 dana. Najbolje je brati svaki drugi dan a ako su temperature visoke treba brati svaki dan. Ako je kišno vreme berba se obavlja svakog trećeg ili četvrtog dana . Glavna sezona za berbu je druga polovina maja i početak juna.

Berba se obavlja ručno i ona je jednostavna. Plod se hvata kažiprstom i oalcem za peteljku, koja se preseca noktom, a zatim se plod lagano spušta u pripremljenu ambalažu. Plod mora ostati neoštećen, na sebi treba da ima čašicu i deo peteljke ako se koristi za upotrebu u svežem stanju. Plodovi se posle berbe ne smeju preručivati iz jedne ambalaže u drugu, već se tokom berbe klasiraju i stavljaju u ambalažu u kojoj se iznose na tržište.

Berbu treba obavljati u jutarnjim i popodnevnom terminu. Treba izbeći štetan uticaj visokih temperatura sredinom dana. Ubrani plodovi ne smeju biti vlažni, jer se brzo kvare i propadaju. Ubrani plodovi se iznose u kraj parcele i odlažu u hladovinu. Voditi računa da plodovi koji se uberu što manje vremena provedu na otvorenom i da budu manje izloženi suncu, treba ih što pre unositi u kamione-hladnjače za transport do odredišta.

Jedan radnik može da ubere od 80-120 kg plodova, što je za 1ha potrebno oko 200 radnih dana odnosno 10-12 radnika dnevno u naizmeničnoj berbi, iste površine svaki drugi dan.

Najviše plodova se ubere u drugoj i trećoj berbi a najmanje u poslednjoj. Kako je ovo vrlo naporan posao u razvijenim zemljama konstruisane su razne pomoćne pokretne platforme. Mehanizovana berba jagode u svetu još uvek nije dobila veliki značaj, uprkos konstruisanim specijalnim kombajnima za berbu, koji zamenjuju veliki broj radnika. Ovo iz razloga što plodovi ne sazrevaju u isto vreme i treba saditi jagodu na gredicama.

Nebojša Brzaković,dipl.ing.

Uslovi koji utiču na uspeh siliranja

Seckanje. Da bi se omogućio ravnomeran raspored mase i njeno efikasno sabijanje u cilju istiskivanja vazduha, potrebno je biljke iseckati. U principu, što je sitnije seckanje dobija se bolji kvalitet silaže. Međutim, suviše sitno iseckana masa izaziva smanjenje procenta mlečne masti, povećava učestalost pojave acidoze i dislokacija sirišta(promena položaja sirišta). Ako je sadržaj suve materije nizak, 15% i niže, nije preporučljivo sitno seckanje jer dolazi do velikih gubitaka putem ceđenja sokova. Ovakvu masu treba seckati na dužinu od 5 – 10 cm. U slučaju da u ishrani ne koristimo seno, 15 -20% odrezaka bi trebalo da bude duže od 4cm.

Povenjavanje. Postupak kojim se vlažnost zelene mase svodi na željenu vrednost. Da ne bi došlo do velikih gubitaka hranljivih materija, poželjno je da masa koja se silira sadrži najmanje 20 – 25% suve materije. Uglavnom se pod provenjavanjem smatra postupak smanjenja vlažnosti na 60 – 65%, odnosno povećanje sadržaja suve materije na 35 -40%.

Ovim postupkom značajno se smanjuju gubici putem sokova. Po sunčanom i suvom vremenu provenjavanje traje 1 – 4 h, a pri većoj vlažnosti vazduha 5 – 6 h. Postupak provenjavanja pri spremanju senaže traje još duže, tako da se postigne nivo suve materije 45-50% pa i više.

Mešanje biljaka. Ovo je veoma pogodan postupak za obezbeđivanje potrebnog šećernog minimuma. Može se postići već tokom same setve ili u momentu punjenja silosa. Odnos mešanja između biljaka koje se lako siliraju i koje se teško siliraju obično se kreće od 1:1 do 2:1.

Različiti dodaci. Od dodataka koriste se : mleveno zrno žitarica u količini od 5-7 %, melasa u količini od 2-3%, ali prethodno razređena sa vodom u odnosu 1:1 do 1:3. Nепroteinska azotna jedinjenja dodaju se u količinama 0.3 -0.5%.

Konzervansi. To su različita hemijska sredstva koja se koriste pri spremanju silaže od biljaka koje ne sadrže dovoljnu količinu šećera. Mineralne kiseline (sumporna, hlorovodonična, fosforna) su veoma dobri konzervansi kada se koriste kao 7-10% vodeni rastvori, a u količini 3-5 % na 100 kg zelene mase. Organske kiseline su slabije kiseline od mineralnih. Uglavnom se koristi mravlja kiselina kao 12% rastvor, u količini 5-7 l na 100kg zelene mase. Organske kiseline imaju manje korozivno dejstvo od mineralnih, a uz to povećavaju i hranljivu vrednost. Dosta se često koriste i kombinacije mineralnih i organskih kiselina.

Kratke praktične preporuke:

- Biljnu masu treba iseckati na odgovarajuću dužinu
- Silos puniti brzo i bez prekida
- Izbegavati unošenje zemlje i stranih materijala u silo objekte
- Intenzivno sabijati masu
- Hermetički zatvoriti (ako je moguće)
- Voditi računa o sadržaju lako rastvorljivih ugljenih hidrata od kojih zavisi mlečnokiselinska fermentacija, a ona je preduslov za uspešan proces siliranja.

Dejan Stanković,dipl.ing.

Dvoredne sorte maline sve aktuelnije

Proizvodnja maline je najunosnija u okviru voćarske proizvodnje na području zapadne Srbije. Do sada su se isključivo uzgajale jednorodne maline. Njihova osnovna karakteristika je da se prve godine formira vegetativni porast – izdanak, koji tek naredne godine daje rod.

Na taj način u rodnim zasadima su redovno prisutni izdanci koji daju rod u toj godini, kao i izdanci koji već rano u proleće rastu iz zemljišta i koji rađaju naredne godine.

Za razliku od ovih sorti, dvorodne – remontantne sorte – rađaju tokom dve godine, i u prvoj godini na izdancima koji su izrasli iste godine a na delu izdanka i naredne godine, kada rađa ijednorodna malina. Naime, u drugoj polovini vegetacije, jednogodišnji izdanak daje rod počev od vrha prema osnovi izdanka. Visina prinosa je zavisna od gajene sorte. Sorte koje ranije počinju sa berbom daju veći prinos jer imaju veći broj berbi, kao i bolji kvalitet ploda. Tako već u prvoj vegetaciji se ostvaruje deo prinosa, dok u narednoj vegetaciji rod daju pupoljci koji nisu dali rod prethodne godine, a nalaze se ispod obranog dela prema osnovi samog izdanka.

Postoji veći broj dvorodnih sorti, ali do sada je kod nas su zastupljene u povelju sorte – Heritidž /Heritage/ i Polka.

Polka, je pogodnija za uzgoj iz razloga što ranije počinje sa zrenjem, u drugoj dekadi jula, dok Heritidž počinje sa berbom oko 20 dana kasnije u naćim uslovima.

Polka je poljska sorta, vrlo rane epohe zrenja(poćetak jula) i visoke produktivnosti(340 g/po izdanku/.Izdanci su uspravnog rasta ,srednje bujnosti,pogodni za gajenje bez naslona.Plod je krupan(4,5g), pravilnog konusnog oblika , jarko crvene boje. Meso ploda je ćvrsto i izuzetno ukusno,prevashodno zahvaljujući izbalansiranom sadržaju šećera i kiselina.

Njihov uzgoja je i trakama, širine 30-60 cm. uz neophodan naslon da se izdanci ne rasipaju boćno.

Najćeće se berba obavlja samo u prvoj vegetaciji izdanka. Tada se krajem jeseni ili početkom proleća svi izdanci zakose do zemlje, jer jednorodne sorte daju bolji prinos za berbu tokom naredne godine u vreme uobićajeno za berbu, a kod dvorodnih sorti se dobije bolji porast i raniji poćetak berbe tokom vegetacije.

Dvorodne sorte maline imaju perspektivu, jer produćuju period ponude maline u svećem stanju, gde se postiću najbolje cene, a i mogućnost dodatnih kolićina ploda za zamrzavanje, kao i znaćajni dodatni izvor dohotka za proizvođaće.

Snećana Janjić, dipl. ing.

Stanje useva

Zbog obilnih kića setva jarih useva se zavrćava sa zakašnjem.Stanje ozimih useva je zadovoljavajuće .Ćita koja su posejana u optimalnom roku se nalaze u fazi klasanja.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Zaštita zasada maline do 10 dana od početka cvetanja

Ova zaštita se primenjuje od početka cvetanja maline da bi se zaštitili cvetovi od uzročnika sive truleži plodova (*Botrytis cinerea*). Parazit ostvaruje zarazu preko cvetnih delova, a kasnije sa razvojem i sazrevanjem plodova izaziva njihovo truljenje. U narednom periodu se očekuju česte, a nekad i obilne kišne padavine, koje se smenjuju sa sunčanim intervalima. Ovakvi uslovi veoma pogoduju razvoju ovog parazita. Preporučuje se izvođenje zaštite korišćenjem nekog od sledećih fungicida:

- SWITCH u koncentraciji 0,08% (80gr u 100 l vode) ili
- TELDOR u koncentraciji 0,15 % (150 gr u 100 l vode) ili
- SIGNUM u koncentraciji 0,15 % (150 gr u 100 l vode) ili
- DIONAL u koncentraciji 0,20 % (200 gr u 100 l vode) ili
- LINUS u koncentraciji 0,15 % (150 gr u 100 l vode) ili
- LUNA SENSATION u koncentraciji 0,08% (80gr u 100 l vode)

Neka od ovih sredstava imaju isključivu namenu za sprečavanje pojave truleži plodova maline (Switch, Teldor i Dional).

Vremenski uslovi utiču na intenzivan porast i razvoj rodni grančica i lisne mase. Sve to stvara optimalne uslove i za bolesti kao što su *Didymella appianata* i *Leptosphaeria coniothyrium*. Zbog toga se jednom od navedenih sredstava može dodati:

- QUADRIS ili PROMESA ili QUEEN u koncentraciji 0,075% (75 ml u 100 l vode)

SIGNUM, LINUS ili LUNA SENSATION deluje istovremeno i na sivu trulež i na didimelu, pa se mogu primeniti samostalno.

Pre prskanja potrebno je prskalicu oprati deterdžentom i vodom, dobro je isprati, da se odstrani prisustvo insekticida i drugih štetnih materija za pčelu i plod maline.

Prilikom ovog tretiranja obavezno zaštititi i mlade izdanke koji se pripremaju za rod naredne godine. Prskanje obaviti u kasnim popodnevnim satima i u preporučenoj fenofazi razvoja.

Milenko Gavrilović, dipl. Ing.

AGRO PONUDA BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Poštovani poljoprivredni proizvođači posetite stranicu <http://www.agroponuda.com/> ili nam se obratite ako želite nešto da oglasite da prodajete ili kupujete.

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a

Cene žive stoke u Srbiji 15-21.05.2017.god.

Cene žive stoke na stočnim pijacama				Klanične cene žive stoke			
Životinje	težina	rasa	Dominantna cena	Životinje	težina	rasa	Dominantna cena
Dviske	Sve težine	Sve rase	130-240	Bikovi	Preko 500kg	HF	220
Jagnjad	Sve težine	Sve rase	260-340	Bikovi	Preko 500kg	SM	200-240
Jarad	Sve težine	Sve rase	170-250	Jagnjad	Sve težine	Sve rase	260-320
Junad	preko 480kg	SM	220-240	Junad	Do 300kg	Sve rase	
Junad	350-480kg	Sve rase	210	Junad	350-480kg	Sve rase	220-230
Bikovi	Preko 500kg	SM	240	Junad	Preko 480	Sve rase	200-240
Krave za klanje	Sve težine	SM	150	Krave za klanje	Sve težine	SM	120-170
Krmače za klanje	Preko 130kg		100-120	Krmače za klanje	Sve rase		100-150
Ovce	Sve težine	Sve rase	120-170	Ovce	Sve težine	Sve rase	120-160
Prasad	16-25kg	Sve rase	260-330	Prasad	16-25kg	Sve rase	180-320
Prasad	Do 15kg	Sve rase	280-350	Prasad	Do 15kg	Sve rase	

Tovljenici	80-120kg	Sve rase	150-185	Tovljenici	80-120kg	Sve rase	170-198
Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	80-160	Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	80-180
Telad	80-160	SM	360-430	Telad	80-160	SM	350-450
Koze	Sve težine	Sve rase	120-150	dviske	kg	Sve	150-180

Cene žitarica i stočne hrane na produktnoj berzi 15-19.05.2017..god.

Kukuruz	pšenica	Soja	Suncokretova sačma 33%
18,26din/kg	18,92-20,24din/kg	53,9-55din/kg	din/kg

Cene povrća u Srbiji kvantaške pijace zaključno sa 15-21.05.2017.god.

Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg	Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg
Boranija			
Brokoli	100-150	Luk beli	500-550
Kupus	10-50	Luk crni mladi	10-20
Karfiol	70-150	Luk crni	20-50
Krastavac	35-100	Paprika babura	
Krompir	25-35	Paprika ostala	150-330
Patlidžan		Paradaiz	60-200
Pasulj beli	220-250	Tikvice	35-100
Praziluk	60-100	Zelena salata	20-30

		(komad)	
Spanać	40	Šargarepa	50-80

Cene voća u Srbiji sa kvantaške pijace 15-21.05.2017.god

Vrsta	Jedinica mere din/kg	Vrsta	Jedinica mere din/kg
Jabuka -Ajared	50-60	Orah	800-1000
Jabuka Delišes	60-65	Jagoda	170-200
Jabuka –G.Smith	60	Trešnja	230
Kruška	220-240		
Grožđe crno			
Grožđe belo			

Izdavač:

„POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE“ DOO Užice

Tiraž:

300 primeraka